

Littafin Daniyel - Na Dari da Goma Sha Biyu

Bayyana Alamar Annabci ta Ishma'el: Daga Maharbi zuwa Mai Hatimin 144,000

Jeff Pippenger
2024-03-02

Allah kuwa yana tare da yaron; sai ya yi girma, ya zauna a jeji, ya zama maharbin baka.
Farawa 21:20.

Isma'ila ya zama maharbi da baka, abin da yake alamar yaƙi, kuma alamar hukuncin aiwatarwa ne wanda ake kawowa a kan Roma.

Muryar waɗanda suke gudu da tserewa daga ƙasar Babila, domin su bayyana a Sihiyona ɗaukar fansar Ubangiji Allahnmu, ɗaukar fansar haikalinsa. Ku tara maharba su taso a kan Babila: dukanku masu tanƙwara baka, ku kafa sansani kewaye da ita; kada a bar ko ɗaya daga cikinta ya tsere: ku sāka mata gwargwadon aikinta; bisa ga dukan abin da ta yi, ku yi mata haka: gama ta yi girman kai gāba da Ubangiji, gāba da Mai Tsarki na Isra'ila. Irmiya 50:28, 29.

Maharba suna sāka wa Babila gwargwadon aikinta, kuma wannan sāka tana farawa ne a dokar Lahadi mai zuwa nan ba da dadewa ba, tare da murya ta biyu ta Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha takwas, sa'ad da hukuncin zartaswa mai ci gaba a kan Babila ya fara.

Sai na ji wata murya dabam daga sama, tana cewa, Ku fito daga cikinta, ya mutanena, domin kada ku yi tarayya cikin zunubanta, kuma kada ku karɓi daga cikin annobinta. Gama zunubanta sun kai har sama, kuma Allah ya tuna da mugayen ayyukanta. Ku sāka mata kamar yadda ita ma ta sāka muku, ku kuma ninka mata ninki biyu bisa ga ayyukanta: a cikin ƙoƙon da ta cika, ku cika mata ninki biyu. Gwargwadon yadda ta ɗaukaka kanta, ta kuma yi rayuwa cikin jin daɗi, haka kuma ku ba ta azaba da baƙin ciki: gama tana faɗa a cikin zuciyyarta cewa, Ina zaune sarauniya ce, ni ba gwauruwa ba ce, kuma ba zan ga baƙin ciki ba. Ru'ya ta Yohanna 18:4-7.

An hana Isma'ila da mahaifiyarsa Hajara gadon haƙƙin ɗan fari, aka kuma kore su. Saboda haka, hassada ta zama abin motsawar annabci na Musulunci, yaƙi kuwa ya zama aikin annabci nasu. Ambato na farko ya haɗa da takurawar da Saratu ta dora wa Isma'ila da mahaifiyarsa, kuma wannan “takurawa” ta zama ɗaya daga cikin fitattun siffon annabci na Musulunci a cikin dukan Maganar Allah da kuma cikin tarihi. An ƙaddara zuriyar Isma'ila su zama mutanen daji, waɗanda hannunsu zai yi gāba da kowane mutum, kuma an wakilta wannan siffarsu ta daji da jaƙi na jeji na Arabiya, daga dangin doki. Saboda haka, yaƙin Musulunci na annoba ta farko da ta biyu, an wakilta shi a matsayin mayaƙa masu hawan dawakai masu fushi.

Musulunci saƙon ruwan sama na ƙarshe ne, kuma ya dace ƙwarai cewa masifun nan uku su wakilci takamaiman layuka uku na annabci, domin tsarin aikin ruwan sama na ƙarshe shi ne “layi bisa layi.” Sa'ad da aka haɗa siffon annabci na layuka biyu na farko wuri guda, sai su kafa layin masifa ta uku. Dukan layukan annabci uku suna kwatanta lokacin hatimtar mutum dubu ɗari da

arba'in da huɗu. Waɗannan layuka uku suna wakiltar lokacin zubowar ruwan sama na ƙarshe, gama ruwan sama na ƙarshe ya fara yayyafawa sa'ad da Masifa ta uku ta iso a ranar 11 ga Satumba, 2001.

“Ruwan sama na ƙarshe zai sauko a kan mutanen Allah. Wani mala'ika mai ƙarfi zai sauko daga sama, kuma dukan duniya za ta haskaka da ɗaukakarsa.” Review and Herald, Afrilu 21, 1891.

Lokacin hatimin kuma an wakilta shi ta wurin lokacin da ya fara a ranar 11 ga Agusta, 1840, ya kuma ƙare da zuwan mala'ika na uku a ranar 22 ga Oktoba, 1844. Wannan ɗan lokaci kuma an wakilta shi a cikin littafin Habakkuk sura ta biyu. Tarihin Milleriyawa ya cika Habakkuk sura ta biyu, kuma da yin haka ya fara ne sa'ad da mala'ikan ya sauko a ranar 11 ga Agusta, 1840, ya kuma ƙare sa'ad da mala'ika na uku ya iso a ranar 22 ga Oktoba, 1844.

Surar Habakkuk ta biyu ta nuna cewa a ƙarshen wahayin, wahayin zai “yi magana.” A aya ta uku ta sura ta goma ta Ru'ya ta Yohanna, mala'ikan ya yi kuka (ya yi magana) da babbar murya, kuma a ranar 22 ga Oktoba, 1844, wannan mala'ika ɗin ya rantse (ya yi magana) cewa “lokaci ba zai ƙara kasancewa ba.” Mai tsaron Habakkuk a aya ta ɗaya ta sura ta biyu yana a ranar 11 ga Agusta, 1840, gama a nan ne masu tsaro suke ɗaga muryoyinsu.

A cikin tawayar 1888, wadda Sister White ta bayyana a matsayin mai wakiltar mala'ikan Ru'ya ta Yohanna sura ta sha takwas wanda zai haskaka duniya da ɗaukakarsa, masu tsaro (Jones da Waggoner) suka ɗaga “muryoyinsu” kamar ƙaho, domin su nuna wa mutanen Allah laifofinsu, gama sakonsu shi ne saƙo zuwa ga Laodicea. A ranar 11 ga Satumba, 2001, wadda tarihin 1888 ya kasance abin misaltawa gare ta, Ubangiji ya ja mutanensa na kwanaki na ƙarshe su koma ga tsofaffin hanyoyin Irmiya, inda ba a saurari masu tsaron ba. Saukowar mala'ikan yana nuna isowar masu tsaron a annabce.

An isar da “murya” da ta iso a ranar 11 ga Agusta, 1840, ta bakin masu tsaro, kuma an gaya wa Irmiya cewa idan zai komo ga bangaskiyarsa da dogararsa ga Allah bayan rashin cika fatansa, zai zama bakin Allah. Sa'ad da wahayin da ya jinkirta ya iso a ƙarshe a ranar 22 ga Oktoba, 1844, ya “yi magana.” Lokacin da ke cikin sura ta biyu ta Habakkuk, wanda ya cika a tarihin Millerites, yana kwatanta lokacin hatimtar mutum dubu ɗari da arba'in da huɗu.

Yana da matuƙar muhimmanci a gane cewa 11 ga Agusta, 1840 har zuwa 22 ga Oktoba, 1844, yana misalta hatimcewar dubu ɗari da arba'in da huɗu, wato lokacin da ake zubo ruwan sama na ƙarshe. Wannan yana da matuƙar muhimmanci domin dole ne a gane saƙon ruwan sama na ƙarshe ta hanyar tsarin “layi bisa layi.” Wannan lokaci na musamman, wato hatimcewar dubu ɗari da arba'in da huɗu, ana yawan wakilta shi cikin layukan annabci, kuma haka yake a Habakkuk biyu, wanda Sister White ta bayyana kai tsaye cewa ya cika a tarihin Millerite. Ita ma kuma tana ta nanata koyar da cewa tarihin Millerite yana maimaituwa a cikin tarihin dubu ɗari da arba'in da huɗu.

“A cikin annabce-annabcen da suke ɗauka suna nuni ga lokacin zuwan Almasihu na biyu akwai koyarwa da aka tanada musamman domin halin rashin tabbas da ɗaɗɗararsu, wadda

kuma ta karfafa su su yi jira da hakuri cikin bangaskiya cewa abin da a yanzu yake duhu ga fahimtarsu za a bayyana a fili a kan kari.”

“Daga cikin waɗannan annabce-annabcen akwai na Habakkuk 2:1–4: ‘Zan tsaya a kan hasumiyata ta gadina, in sa kaina a kan katanga, in yi tsaro domin in ga abin da Zai faɗa mini, da abin da zan amsa sa’ad da aka tsauta mini. Sai Ubangiji ya amsa mini, ya ce, Rubuta wahayin, ka bayyana shi sarai a kan alluna, domin mai karanta shi ya yi gudu. Gama wahayin har yanzu yana ga kayyadadden lokaci, amma a karshe zai yi magana, ba kuwa zai yi karya ba. Ko da ya jinkirta, ka jira shi; gama lalle zai zo, ba zai kara jinkiri ba. Ga shi, ransa da ya kumbura ba madaidaici ba ne a cikinsa; amma mai-adalci zai rayu ta wurin bangaskiyarsa.’”

Tun a farkon shekara ta 1842 umarnin da aka bayar a cikin wannan annabci na “rubuta wahayin, ka bayyana shi sarai a kan alluna, domin mai karantawa ya yi gudu,” ya sa Charles Fitch ya shirya wani zane na annabci domin ya kwatanta wahayi na Daniyel da na Ru’ya ta Yohanna. An dauki wallafa wannan zane a matsayin cikas umarnin da Habakkuk ya bayar. Amma a wancan lokacin ba wanda ya lura cewa a cikin wannan annabcin ne kuma aka gabatar da wani jinkiri a bayyanar cikas wahayin—wato, wani lokaci na jira. Bayan wannan bakin-ciki, wannan nassi ya bayyana da matuƙar muhimmanci: “Gama wahayin yana nan domin kayyadadden lokaci, amma a karshe zai yi magana, ba kuwa zai yi karya ba: ko da ya yi jinkiri, ka jira shi; gama lalle zai zo, ba zai yi jinkiri ba.... Mai adalci kuwa zai rayu ta wurin bangaskiyarsa.”

“Wani sashe na annabcin Ezekiyl kuma ya kasance tushen karfi da ta’aziyya ga masu bi: ‘Maganar Ubangiji ta zo gare ni, tana cewa, ‘Dan mutum, mene ne wannan karin magana da kuke da shi a kasar Isra’ila, kuna cewa, Kwanaki suna ta tsawaita, kuma kowane wahayi yana kasawa? Saboda haka ka gaya musu, Ga abin da Ubangiji Allah ya ce.... Kwanaki sun kusato, da cikas kowane wahayi.... Zan yi magana, kuma maganar da zan faɗa za ta cika; ba za a kara jinkirta ta ba.’ ‘Mutanen gidan Isra’ila suna cewa, Wahayin da yake gani na kwanaki masu yawa ne masu zuwa, kuma yana yin annabci ne game da zamani masu nisa. Saboda haka ka gaya musu, Ga abin da Ubangiji Allah ya ce; Ba za a kara jinkirta ko daya daga cikin maganganuna ba, amma maganar da na faɗa za a aikata ta.’ Ezekiyl 12:21–25, 27, 28.” The Great Controversy, 391–393.

Mabiyar Miller ba kawai sun ga kansu suna cika misalin budurwai goma da kuma Habakkuk sura ta biyu ba, amma an kuma bishe su su ga cewa tarihin da suke cikawa a cikinsa waɗannan annabce-annabcen, shi ne kuma bayyanawar da Ezekiyl ya yi game da wannan tarihi ɗin nan guda, inda “cikar kowane wahayi” za ta cika. Jerin tarihin da yake wakiltar hatimcewar dubu ɗari da arba’in da huɗu ne inda cikar kowane wahayi take cika!

An haɗa layukan da suke wakiltar zamanin ruwan sama na karshe da kuma hatimcin mutum dubu ɗari da arba’in da huɗu, domin a tabbatar da cewa tarihin annabci kullum yana ɗauke da sa hannun Alfa da Omega.

Tarihin Milleriyawa ya fara da muryar mala’ikan Ru’ya ta Yohanna sura ta goma, kuma ya ƙare da wannan muryar. Satumba 11, 2001 ya fara da murya ta fari ta Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha takwas, kuma ya ƙare da murya ta biyu ta Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha takwas. Habakkuk

sura ta biyu ya fara da muryar masu tsaro, kuma ya kare da muryar mai tsaron Irmiya. Bala'i na fari ya fara da Muhammadu, kuma ya kare da Muhammadu na Biyu. Bala'i na biyu ya fara da sake 'yanta mala'iku hudu na Musulunci, kuma ya kare da kange Musulunci.

Hanyar da take ita ce ruwan sama na karshe ita ce hanyar “layi bisa layi” ta Ishaya, kuma layukan da ake tattarowa tare domin gane da kuma kafa sakon ruwan sama na karshe, babu makawa suna dauke da hatimin Alpha da Omega. Kaiton farko na Ru'ya ta Yohanna sura ta tara yana farawa da Mohammed ya kuma kare da Mohammed II. An raba wannan lokaci zuwa nau'i biyu na yaki, na farkon kuwa shi ne hare-haren da ba su da tsari a kan Roma wadanda suka fara sosai a zamanin Abubakar, sa'an nan kuma wani lokaci na shekaru dari da hamsin inda aka aiwatar da yakin farko na Musulunci mai tsari.

Shekaru dari da hamsin ana wakiltar su ta wurin annabcin lokaci na “watanni biyar”. Balarai na biyu kuma yana da annabcin lokaci wanda yake shekaru dari uku da casa'in da daya da kwanaki goma sha biyar. Saboda haka, tun da tsarin annabci na bala'i na farko da na biyu yana bayyana karshen da farkon, yana kunshe da rarrabewa tsakanin yin hatimi da wani takamaiman zamani. Ana wakiltar aikin yin hatimi a farkon tarihin bala'i na farko, kuma ana wakiltarsa a karshen bala'i na biyu.

Abin da ya biyo bayan hatimtar ayar hudu, a cikin annoba ta fari, shi ne “watanni biyar” (shekaru dari da hamsin). An fayyace watanni biyar sau biyu, sau daya a aya ta biyar, kuma a sake a aya ta goma. Abin da ya riga tsarin hatimtar daga 11 ga Agusta, 1840 zuwa 22 ga Oktoba, 1844 a cikin annoba ta biyu shi ne annabcin “sa'a, yini, wata, da shekara” (shekaru dari uku da casa'in da daya da kwanaki goma sha biyar), na aya ta goma sha biyar. Tare, a cikin layi guda mai ci gaba, kaho na biyar da na shida suna farawa kuma suna karewa da kwatancin tsarin hatimtar.

A matsayin layi biyu, idan aka yi amfani da su “layi bisa layi,” suna nuna farkon da karshe da Muhammad na farko da Muhammad na biyu suka yi wa alama. “Layi bisa layi,” suna fayyace zamani biyu mabambanta a cikin kowane layi, abin da yake samuwa domin kowane layi yana dauke da annabcin lokaci. A cikin tarihin annoba ta farko, an kaddara Musulunci ya “cuce” Roma, kuma a annoba ta biyu, an kaddara ya “kashe” Roma. Annoba ta farko yaki ne na mashi, takuba da kibiyoyi, amma annoba ta biyu ta shigar da garin bindiga a matsayin makamai.

“AYA TA 10. Kuma suna da wutsiyoyi kamar na kunamai, kuma akwai darduma a cikin wutsiyoyinsu; ikon da suke da shi kuwa shi ne su cutar da mutane har wata biyar. 11. Kuma suna da sarki a kansu, wanda shi ne mala'ikan ramin marar iyaka, wanda sunansa da harshen Ibrananci Abaddon ne, amma da harshen Helenanci sunansa Apollyon ne.”

“Har ya zuwa nan, Keith ya ba mu misalai na busawar kahoni biyar na fari. Amma dole ne yanzu mu rabu da shi, mu ci gaba zuwa ga aiwatar da sabon bangaren annabcin da aka gabatar a nan; wato, lokuta na annabci.

“Ikon Su Ya Kasance Su Cuci Mutane Tsawon Watanni Biyar.—1. Tambaya ta taso, Wadanne mutane ne za su cuci na tsawon watanni biyar?—Ba shakka wadanda nan ne kuma daga baya za su kashe (dubi aya ta 15); ‘Kashi na uku na mutane,’ ko kuma kashi na uku na Daular Roma,—bangarenta na Girka.

“2. Yaushe ne za su fara aikinsu na azabtarwa? Aya ta 11 ce ta ba da amsar tambayar.

“(1) ‘Suna da sarki a kansu.’ Tun daga mutuwar Mohammed har zuwa kusan karshen karni na goma sha uku, Mohammedawa sun rabu gida-gida zuwa kungiyoyi dabam-dabam a farkashin shugabanni da yawa, ba tare da wata gwamnatin farar hula ta bai daya da ta mamaye su duka ba. Kusan karshen karni na goma sha uku, Othman ya kafa wata gwamnati wadda tun daga wannan lokaci aka san ta da gwamnatin Ottoman, ko daular Ottoman, wadda ta ci gaba da karuwa har ta mamaye dukan manyan kabilun Mohammedawa, ta kuma hada su wuri guda cikin babbar masarauta guda.”

“(2) Halin sarkin. ‘Wanda shi ne mala’ikan ramin marar iyaka.’ Mala’ika yana nufin manzo, bawa mai hidima, ko na alheri ko na mugunta, kuma ba lalle ne kullum ya zama halitta ta ruhaniya ba. ‘Mala’ikan ramin marar iyaka,’ ko babban bawan addinin da ya fito daga can sa’ad da aka buɗe shi. Wannan addini shi ne Muhammadiyya, kuma sarki shi ne babban bawansa. ‘Sultan, ko grand Seignior, kamar yadda ake kiran sa ba tare da bambanci ba, shi ma shi ne Babban Halifa, ko babban firist, yana hada a cikin mutuncinsa daukakar ruhaniya mafi girma tare da ikon mulkin duniya mafi daukaka.’—World As It Is, sh. 361.”

“(3) Sunansa. A cikin Ibrananci, ‘Abaddon,’ mai hallakarwa ne; a cikin Helenanci, ‘Apollyon,’ wato wanda yake shafe gaba daya, ko kuwa yana hallakarwa. Kasancewar yana da sunaye biyu dabam a cikin harsuna biyu, a bayyane yake cewa ana nufin a wakilta halin wannan iko ne, ba sunansa ba. Idan haka ne, kamar yadda aka bayyana a cikin harsunan biyu, shi mai hallakarwa ne. Irin wannan ne ko da yausha halin gwamnatin Daular Usmaniyya ya kasance.”

“Amma yausha ne Othman ya kai farmakinsa na farko a kan daular Girka?—Bisa ga Gibbon, Decline and Fall, da sauransu, ‘Othman ya fara shiga yankin Nicomedia a ranar 27 ga Yuli, 1299.’”

“Lissafin wasu marubuta ya tafi ne a kan zato cewa ya kamata wannan zamani ya fara da kafuwar daular Usmaniyya; amma wannan a fili kuskure ne; gama ba kawai za su kasance suna da sarki a kansu ba, amma kuma za su azabtar da mutane watanni biyar. Amma zamanin azabtarwar ba zai iya farawa ba kafin hari na farko na masu azabtarwar, wanda shi ne, kamar yadda aka bayyana a sama, 27 ga Yuli, 1299.

“Lissafin da ya biyo baya, wanda aka gina bisa wannan wurin farawa, an yi shi kuma aka buga shi a cikin wani aiki mai take, Zuwa ta Biyu ta Almasihu, da sauransu, na J. Litch, a shekara ta 1838.

“‘Kuma ikonansu ya kasance su cutar da mutane har wata biyar.’ Har nan ne umarninsu ya kai, wato su azabtar ta wurin hare-hare marasa yankewa, amma ba su kashe su a siyasan ba. ‘Wata biyar,’ kwana talatin ga kowane wata, ya ba mu kwana dari da hamsin; kuma wadannan kwanaki, da yake alamu ne na annabci, suna nufin shekaru dari da hamsin. Da aka fara daga 27 ga Yuli, 1299, shekaru dari da hamsin din sun kai zuwa 1449. Cikin dukan wannan lokaci Turawa na Usmaniyya sun kasance suna cikin yaki kusan ba kakkautawa da Daular Helenawa, amma duk da haka ba tare da cin ta da yaki ba. Sun kwace tare da riƙe larduna da yawa na Helenawa, amma duk da haka an ci gaba da kiyaye ’yancin kai na Helenawa a Konstantinoful. Amma a shekara ta 1449, a karshen shekaru dari da hamsin din, sai wani sauyi ya faru,

tarihinsa kuwa za a same shi a karkashin kaho mai biye.” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 505–507.

Uriah Smith yana yin nuni da lissafin Josiah Litch na shekaru dāri da hamsin, wanda idan ya cika, yana wakiltar mafarin annabcin shekaru dāri uku da casa’in da dāya da kwanaki goma sha biyar a cikin Kaho na gaba. Da take tsokaci a kan annabcin Litch game da waɗānnan annabce-annabcen lokaci guda biyu masu alaƙa, Sister White ta rubuta:

“A cikin shekarar 1840 wani abin mamaki na cikas annabci ya tayar da sha’awa a ko’ina. Shekaru biyu kafin haka, Josiah Litch, dāya daga cikin manyan masu wa’azin zuwan Almasihu na biyu, ya wallafa bayani a kan Ru’ya ta Yohanna 9, yana annabta faɗuwar Daular Ottoman. Bisa ga lissafinsa, wannan iko zai rushe... a ranar 11 ga Agusta, 1840, lokacin da za a sa ran ikon Ottoman a Konstantinoful zai karye. Kuma wannan, na gaskata, za a tarar haka ne.”

“A daidai lokacin da aka kayyade, Turkiyya, ta wurin jakadunta, ta amince da kariyar kasashen Turai masu kawance, kuma ta haka ta sa kanta karkashin ikon kasashe Kirista. Wannan al’amari ya cika annabcin daidai-daida. Sa’ad da aka san da hakan, taro mai yawa suka gamsu da ingancin ka’idodin fassarar annabci da Miller da abokan aikinsa suka runguma, kuma aka ba wa motsin zuwan Almasihu wani gagarumin karfi na tura shi gaba. Mutane masu ilimi da matsayi suka haɗa kai da Miller, a cikin wa’azi da kuma buga ra’ayoyinsa, kuma daga 1840 zuwa 1844 aikin ya bazu da sauri.” The Great Controversy, 334, 335.

An haɗa masifun farko da na biyu ta wurin annabce-annabcen lokaci guda biyu masu alaƙa da juna. Masifar farko ta fara da wani misali na hatimantawa, kuma masifar ta biyu ta kare da tarihin Agusta 11, 1840 har zuwa busar kaho na bakwai a ranar 22 ga Oktoba, 1844, wanda shi ma misali ne na hatimantawa. Farkon da karshen suna dāuke da sa hannun Alfa da Omega, domin, kamar yadda yake a cikin tarihin da Almasihu ya tabbatar da alkawarin har sati guda, an raba wannan zamani kashi biyu. Zamani na farko ya fara da Muhammadu na farko, ya kuma kare da Muhammadu na biyu. Zamani na biyu ya fara da “wata murya daga kahoni huɗu na bagaden zinariya wanda yake a gaban Allah,” kuma ya kare da “muryar” Almasihu, yana rantsuwa “da wanda yake raye har abada abadin, wanda ya halicci sama, da abubuwan da suke cikinta, da kasa, da abubuwan da suke cikinta, da teku, da abubuwan da suke cikinta, cewa lokaci ba zai kara kasancewa ba.”

Za mu ci gaba da wannan nazari a maƙala ta gaba.

“Kowace tambaya da Shaidan zai iya tashe a cikin tunani domin ya haifar da shakka game da babban tarihin tafiyoyin mutanen Allah na dā za ta faranta wa dāukakarsa ta shaidan rai, kuma laifi ne a gaban Allah. Saƙon zuwan Ubangiji nan ba da daɗewa ba cikin iko da dāukaka mai girma zuwa duniyarmu gaskiya ne, kuma a shekara ta 1840 an daga muryoyi masu yawa wajen shelarsa.” Manuscript Releases, juzu’i na 9, 134.